

[Etusivu](#) > [3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen](#)

3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen

Voinko hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen?

Rikoksen uhrilla on oikeus hakea muutosta oikeuden päätöksen niihin kohtiin, jotka koskevat vahingonkorvausvaatimusta tai oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Päätöksen tyypistä riippuen rikoksen uhrilla on mahdollisuus hakea päätökseen muutosta (15 päivän kuluessa), tehdä päätöksestä valitus (3 työpäivän kuluessa) tai ilmoittaa vastustavansa päätöstä (8 päivän kuluessa). Uhrin saamassa päätöksessä ilmoitetaan seikkaperäisesti, mitä muutoksenhakukeinoja hänellä on käytössään ja minne ja mihin mennessä muutoksenhakupyyntö on toimitettava.

Mitä oikeuksia minulla on tuomion antamisen jälkeen?

Tuomittu rikosentekijä on velvollinen maksamaan uhrille vahingonkorvausta tuomioistuimen päätöksen mukaisesti. Jos tuomittu ei noudata tätä velvoitetta päätöksen tultua lainvoimaiseksi, uhri voi ottaa yhteyttä ulosottoon. Ulosottomies ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että uhri saa asianmukaiset vahingonkorvaukset. Ulosottomies voi esimerkiksi myydä tuomitun omaisuutta tai vähentää tietyn rahamäärän tuomitun palkasta. Rikoksen uhrilla ja/tai asianomistajalla on tiettyjä oikeuksia myös rikosoikeudenkäynnin päättymisen jälkeen. Nämä oikeudet liittyvät uhrin suojeluun ja korvausten saamiseen.

Väkivaltarikoksen uhri voi hakea oikeusministeriöltä valtion maksamaa korvausta. Korvausta myönnetään ruumiinvammoista ja tietyissä rikoksissa myös aineettomasta vahingosta. Korvauksen hakeminen edellyttää, että asiasta on käynnistetty rikosoikeudellinen menettely, jonka yhteydessä uhri vaatii korvausta rikosentekijältä, ja että uhri ei ole saanut vahingonkorvausta muuta kautta. Korvausta voi hakea jo rikosasian käsittelyn aikana. Viimeistään korvausta on haettava vuoden kuluessa siitä, kun tuomioistuimen päätös on tullut lainvoimaiseksi. Tämän jälkeen korvausta ei voi saada, joten on tärkeää tehdä hakemus ajoissa.

Olenko oikeutettu tukeen tai suojeluun oikeudenkäynnin jälkeen? Miten kauan?

Rikoksen uhrilla on oikeus saada asiantuntija-apua myös rikosoikeudellisen menettelyn päättymisen jälkeen. Erityisesti jos uhri tarvitsee psykologista apua tai tukea omien oikeuksiensa käyttämiseksi, hänellä on oikeus saada tukea.

Mitä tietoja saan, jos rikosentekijä tuomitaan?

Rikoksen uhrille toimitetaan tiedot tuomion sisällöstä eli rikosentekijälle määrätystä rangaistuksesta, rangaistuksen kestosta ja vankilasta, jossa rangaistus suoritetaan (jos rikosentekijä on tuomittu vankeuteen).

Ilmoitetaanko minulle, jos rikosentekijä vapautuu (myös ennen määräaikaa tai ehdonlaiseen) tai karkaa vankeudesta?

Rikoksen uhrilla on oikeus päättää, haluaako hän saada tiedon rikosentekijän vapautumisesta tai karkaamisesta. Tällä tiedolla on merkitystä uhrin suojelun kannalta erityisesti silloin, jos rikosentekijä yrittää ottaa yhteyttä uhuriin (esim. jos tekijä on uhrin perheenjäsen tai muu läheinen). Uhri voi muuttaa päätöstään milloin tahansa, ja poliisin, syyttäjän ja tuomioistuimen on toimittava sen mukaisesti. Jos uhri on vaarassa tai hänen henkensä tai terveytensä on uhattuna, poliisi/syyttäjä/tuomioistuin ilmoittaa rikosentekijän vapauttamisesta tai karkaamisesta myös silloin,

kun uhri ei ole pyytänyt tällaisten tietojen saamista.

Voinko osallistua rikosentekijän vapauttamista tai ehdonalaiseen pääsyä koskevien päätösten tekemiseen? Voinko esimerkiksi antaa lausunnon tai esittää vastalauseen?

Rikoksen uhri voi hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen vain vahingonkorvauksen osalta. Ainoastaan vastaaja ja syyttäjä voivat hakea muutosta tuomioon tai sen keston.

■ Päivitetty viimeksi: 27/03/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.